

Souhrnná teritoriální informace:

Jihosúdánská republika

Zastupitelský úřad ČR v Addis Abebě 17. 5. 2023 19:57

Jihosúdánská republika vznikla v roce 2011, což z ní činí nejmladší uznaný stát světa. Jižní Súdán si jako systém vlády zvolil prezidentský systém, kde prezident drží výkonnou moc a je hlavou státu. Parlament je dvoukomorový, tvoří ho Národní zákonodárné shromáždění (400 křesel) a Rada států (50 členů). Dlouho očekávané parlamentní a prezidentské volby v roce neproběhly ani v roce 2022, jedná se o jejich uskutečnění v roce 2023 nebo 2024.

Ekonomika Jižního Súdánu je omezena na těžbu ropy a samozásobitelské zemědělství, které živí naprostou většinu obyvatel. Oblast Jižního Súdánu je jednou z nejúrodnějších v Africe vůbec, je zde také dostatek vody na zavlažování. Prioritními úkoly vlády jsou zabezpečení základních sociálních služeb, rozvoj zemědělství, těžebního sektoru a investice do infrastruktury (v Jižním Súdánu je jen cca 200 km silnic s pevným povrchem, které spojují hlavní město a hranici s Ugandou; elektřina je dodávána jen do 2 % domácností). Příjmy rozpočtu (kde téměř 2/5 výdajů je určeno na obranu) se odvíjejí, a do budoucna budou odvíjet, od vývozu ropy a získané rozvojové pomoci. V současnosti jsou však rozvojová pomoc, stejně jako případné zahraniční investice, limitovány extrémně vysokou mírou korupce, špatnou bezpečnostní situací a politickou nestabilitou. Veškerá ropná produkce je transportována ropovody do Súdánu, kde jsou i příslušné rafinérie. Vývoz ropy a tedy i hospodářství Jižního Súdánu je tak závislé na spolupráci se Súdánem. Vláda se proto snaží i o získání investorů pro výstavbu ropovodu na keňské pobřeží i výstavbu rafinérií na svém území. Pravděpodobnost realizace takových investic v dohledné době je za současně stavu nízká.

Současná, v podstatě subsistenční ekonomika země je doplňována výraznou humanitární pomocí. Neropná ekonomika de facto neexistuje a vláda disponuje pouze příjmy z exportu ropy a z mezinárodní pomoci. Jižní Súdán tak do budoucna skýtá příležitosti pro investice ve všech sektorech od zemědělství po petrochemický a zpracovatelský průmysl. Této příležitosti se však mohou aktuálně chopit pouze finančně silné firmy a státy, které si mohou dovolit vysoké riziko.

Tato Souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. příkreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Džuba
Počet obyvatel	10,91 mil.
Jazyk	angličtina, domorodé jazyky, arabština
Náboženství	křesťanství, domorodá náboženství, islám
Státní zřízení	federativní prezidentská republika
Hlava státu	Salva Kiir Mayardit
Hlava vlády	Riek Machar (1. viceprezident)
Název měny	jihosúdánská libra (SSP)
Cestování	
Časový posun	+1 hod (v létě 0 hod)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Mgr. Miroslav Kosek
Ekonomický úsek	Mgr. et Mgr. Pavel Šára
Konzulární úsek	Mgr. Josef Oriško, Ph.D.
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	2022
Nominální HDP (mld. USD)	N/A
Hospodářský růst (%)	N/A
Inflace (%)	N/A
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendenze v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finanční a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

1.1 Systém vládnutí a politické tendenze v zemi

1.2 Zahraniční politika země

1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: Jihosúdánská republika

Prezident: Salva Kiir Mayardit (strana SPLM)

Politické tendence: Po mnoha odkladech a nekonečné řadě politických intrik, pletich a dramat jihosúdánské vojensko-politické elity má země konečně ustanovenou přechodnou vládu podle revitalizované mírové dohody (R-ARCSS, Revitalized Agreement on the Resolution of the Conflict in the Republic of South Sudan) z 12. září 2018, v níž figurují Salva Kiir jako prezident Jižního Súdánu a Riek Machar jako první viceprezident. Hlavní důvody odkladu byly jasné – nepřipravenost a neochota některých opozičních politických stran složit zbraně, neshody o federálním uspořádání, zdržení v ustanovení jednotné jihosúdánské armády a jejího velení a akutní nedostatek financí nutných k implementaci úkolů pre-tranzičního období. Vývoj v zemi se však neposouvá správným směrem ani po ustanovení přechodné vlády. Absence celostátních krvavých střetů a relativní udržení příměří mezi dvěma hlavními znesvářenými stranami konfliktu je sice pozitivním vývojem, nicméně stále hrozí zbídačené zemi hladomor – během let 2020 a 2021 rozvodněný Nil způsobil devastující záplavy, mezi jednotlivými etniky probíhají tradiční války o dobytek a na většinu území centrální vláda nijak nedosáhne. Systém vládnutí zůstává velmi křehký. Neexistuje shoda na podobě řešení sporů a vůbec implementaci politik na nižších úrovních. Tím největším problémem je ale především minimální posun v integraci armád Salvy Kiira a Rieka Machara do jednotného národního vojska.

Složení vlády:

Prezident: Salva Kiir Mayaardit

Viceprezident: Riek Machar

Viceprezident: James Wani Igga

Ministerstvo záležitostí kabinetu: Martin Elia Lomoro

Ministerstvo kultury, mládeže a sportu: Nadia Arop Dudi

Ministerstvo obrany a veteránů: Angelina Teny

Ministerstvo zemědělství: Josephine Joseph Lagu

Ministerstvo pro energetiku a přehrady: Peter Mercallo Nasir

Ministerstvo financí a hospodářského plánování: Athian Diing Athian

Ministerstvo zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce: Beatrice Kamisa Wani

Ministerstvo pro genderovou politiku, sociální věci a náboženské otázky: Ayaa Benjamin Warille

Ministerstvo pro obecné vzdělávání: Awut Deng Acuil

Ministerstvo zdravotnictví: Elisabeth Acuei Yol

Ministerstvo vnitra: Paul Mayom Akec

Ministerstvo práce, služeb pro veřejnost a rozvoje lidských zdrojů: James Hoth Mai

Ministerstvo pro půdu, bydlení a plánování: Michael Chaniek Geay

Ministerstvo národní bezpečnosti: Obuto Mamur Mete

Ministerstvo rropy: Puot Kang Chuol

1.2 Zahraniční politika země

Mezinárodní vztahy Jižního Súdánu se soustředí na zajištění humanitární pomoci, aby mohl efektivně čelit globální pandemii a následkům devastujících záplav, a na získání podpory pro vnitropolitickou dohodu ke sdílení moci. Nicméně obavy mezinárodní komunity o bezpečnostní situaci a skepticismus k mírové dohodě jsou i nadále reflektovány např. rozhodnutím Rady bezpečnosti OSN, na základě kterého bylo prodlouženo zbrojní embargo na zemi a sankce vůči jednotlivcům. Očekává se, že by se mohly mezinárodní vztahy Jihosúdánské republiky vylepšit v případě konání parlamentních a prezidentských voleb.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel - odhad World Population Review pro květen 2023: 11 062 097

Průměrný věk: 17,3 let

Věková struktura 0 – 14 let: 41,58 %, 15 – 24 let: 21,28 %, 25 – 54 let: 30,67 %, 55 – 64 let: 3,93 %, 65 let a více: 2,53 %

Průměrný roční přírůstek (odhad World Population Review pro květen 2023): 1,3 %

Demografické složení (2018, odhad SB): 49,9 % ženy, 51,1 % muži

Národnostní složení: obyvatelstvo je tvořeno mnoha etnickými skupinami, mezi hlavní patří: Dinka 35,8 %, Nuer 15,6 %, dále Shilluk, Azande, Bari, Kakwa, Kuku, Murle, Mandari, Didinga, Ndongo, Bviri, Lndi, Anuak, Bongo, Lango, Dungotona, Acholi

Náboženské složení: křesťané (60 %), animistická náboženství (33 %), islám (7 %)

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- [2.1 Základní údaje](#)
- [2.2 Veřejné finanace a státní rozpočet](#)
- [2.3 Bankovní systém](#)
- [2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Získat jakékoliv ekonomické ukazatele se ukazuje jako obtížné kvůli nízké kapacitě data získávat, neexistujícím údajům o vzájemném obchodu se Súdánem, který je jedním z hlavních obchodních partnerů, a dominanci neformálního sektoru. Dle odhadů EIU došlo k poklesu HDP Jihosúdánské republiky ve finančním roce 2021/2022 o 2,8 % z důvodu zaplavení několika oblastí s těžbou ropy. Výhled zůstává negativní kvůli následkům globální pandemie a občanské války, politické nestabilitě, přírodním katastrofám. Hrozba rozpadu politického uspořádání utlumí možnost přímých zahraničních investic či růstu obchodních aktivit i v dalším období. Súdán zůstává kompletně závislý na importu zboží pro domácí potřebu a přes výhodné podmínky pro zemědělství musí dovážet i velkou část vlastní spotřeby potravin.

Ekonomika Jižního Súdánu je omezena na těžbu ropy a samozásobitelské zemědělství, které živí naprostou většinu obyvatel. V roce 2021 příjmy do státního rozpočtu oproti předchozímu období rostly díky vyšším cenám ropy na světových trzích. Nicméně kvůli vysokým súdánským tranzitním poplatkům jsou jihosúdánské výnosy z těžby ropy, které tvoří až 95 % zisků z exportu, nižší než dříve. Denní produkce ropy stále výrazně zaostává za čísla před vypuknutím občanské války (139 tis. barelů denně vs. 350 tis. barelů denně v roce 2013). V prosinci 2015 zavedla vláda Jižního Súdánu pohyblivý směnný kurz s určitými omezeními pro dovoz a směnu na valuty. Od té doby hodnota jihosúdánské libry klesla až o 4 tis. %. V roce 2020 se směnný kurz pohyboval okolo 164 liber za USD. V průběhu roku 2021 jihosúdánská vláda schválila řadu reforem, které vedly ke konvergenci oficiálního a černého kurzu na hodnotě 409 liber za USD v srpnu 2021. Nicméně v dalších měsících hodnota měny klesla a kurz v prosinci 2022 se pohyboval na hodnotě 669 liber za USD.

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-6,50	5,30	6,50	N/A	N/A
HDP/obyv. (USD/PPP)	790,34	842,61	934,40	N/A	N/A
Inflace (%)	24,00	30,20	17,60	N/A	N/A
Nezaměstnanost (%)	14,00	N/A	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Import zboží (mld. USD)	N/A	N/A	N/A	43,04	N/A
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	N/A	N/A	10,91	N/A	N/A
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	7/7	7/7	7/7	7/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

K určité stabilizaci jihosúdánských veřejných financí by po šoku v roce 2020, který způsobila volatilita na světových trzích s ropou a zvýšené vládní výdaje v důsledku globální pandemie, mělo dojít v dalším období. I přes půjčky z MMF a mezinárodní pomoc bude nedostatek příjmů ve státním rozpočtu značný. Možný růst cen ropy a obnovení světového obchodu by měly přispět ke zvýšení státních příjmů, avšak schopnost vybírat daně a cla zůstává kvůli slabé kapacitě státního aparátu omezená. Je pravděpodobné, že bude muset vláda žádat o další mezinárodní půjčky. V případě organizace odkládaných voleb budou volební přípravy vyvíjet další tlak na státní pokladnu.

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	N/A
Veřejný dluh (% HDP)	N/A
Bilance běžného účtu (mld. USD)	N/A
Daně	2023
PO	10-25 % podle výše příjmů
FO	0-20 % podle výše příjmů
DPH	18 %

2.3 Bankovní systém

Centrální bankou Jihosúdánské republiky je Bank of South Sudan. Snahy o určování monetární politiky jsou dlouhodobě neefektivní. Pokrytí země komerčními bankami je stále podprůměrné. Většina komerčních bank nesplňuje požadavky centrální banky na minimální kapitál a rezervy.

Mezi komerční banky aktivní v Jižním Súdánu patří například:

Afriland First Bank, BP 640 Juba, 3 Hai Cinema Road, tel: +211 956 688 405

Commercial Bank of Ethiopia, Haileselasie Avenue, Juba Town, Juba tel.: +211 928 944 809 / 927 639 407

Ivory Bank, Hai Suk, Juba Town, tel: +211 811 820 239 / 977 117 611

Kenya Commercial Bank, Jebel Kujuru, Rockcity Hotel, Juba, tel.: +211 957 148 468

2.4 Daňový systém

Jihosúdánský daňový systém je na první pohled relativně přehledný a stabilní, avšak jeho problémem je nízká efektivita a arbitrárnost při uplatňování a vynucování.

Pro fyzické osoby s příjmem do 2 000 SSP je sazba nulová. Dále je systém progresivní s daňovým zatížením 5-20 %. Nejvyšší sazba je uplatňována u příjmů vyšších než 15 001 SSP.

Pro právnické osoby je systém rozdělen do tří pásem (10 %, 20 % a 25 %) podle velikosti podniku. Malé podniky se ziskem do 1 mil. SSP platí daně ve výši 10 %. Pro střední podniky se ziskem od 1 mil. SSP do 30 mil. SSP platí sazba ve výši 20 % a pro velké podniky se ziskem přesahujícím 30 mil. SSP je zavedena sazba ve výši 25 %.

DPH se pohybuje ve výši 1 % až 20 % podle druhu zboží a služby. Standardní sazba je ve výši 18 %.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

- [3.1 Obchodní vztahy](#)
- [3.2 Přímé zahraniční investice](#)
- [3.3 FTA a smlouvy](#)
- [3.4 Rozvojová spolupráce](#)
- [3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Bilaterální obchodní výměna byla historicky na velmi nízké úrovni, nicméně v roce 2020 došlo k výraznému posílení českého vývozu (3násobný růst oproti roku 2019). V roce 2021 se export z ČR vrátil na úroveň podobnou roku 2019, ale v roce 2022 došlo k dramatickému růstu a rekordní čísla z roku 2020 byla překonána téměř 3x. Jihosúdánský vývoz dosáhl v roce 2021 rekordních čísel, oproti roku 2020 vzrostl téměř čtyřnásobně, v roce 2022 poklesl skoro na polovinu výsledky z roku 2021. Hlavní položky českého vývozu představují stroje. Z Jižního Súdánu se do ČR využívají především bavlna (nemykaná a nečesaná).

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mil. CZK)	5,641	4,080	13,589	3,911	36,200
Export do ČR (mil. CZK)	0,156	0,815	0,948	3,648	1,973
Saldo s ČR (mil. CZK)	-5,485	-3,266	-12,641	-0,263	-34,227

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
728	Stroje, zaříz. ost. pro určitá odvětví průmyslu, díly	21,07	58,00
714	Stroje, motory neelektrické (ne turbíny, motory píst.)	14,77	41,00
778	Přístroje elektrické j. n. (baterie, žárovky ap.)	0,16	0,00
772	Přístroj. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	0,09	0,00
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	0,05	0,00

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
263	Bavlna	0,50	25,18
775	Zařízení elektrická a mechanická pro domácnost j. n.	0,40	20,10
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	0,26	13,20
893	Předměty z hmot plastických j. n.	0,14	7,16
098	Výrobky, přípravky jedlé j. n. (omáčky, kečup, ocet ap.)	0,12	5,94

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Vývoz Jižního Súdánu do EU byl v minulém období naprostě minimální, k obratu došlo v roce 2020, kdy jihosúdánský export výrazně vzrostl. Stejný trend pokračoval i v letech 2021 a 2022. Import z EU se po určité stagnaci na hodnotě okolo 50 mil. EUR v letech 2019 až 2021 zvýšil v roce 2022 na 67 mil. EUR.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z EU (mil. EUR)	33,40	50,60	45,90	51,00	67,00
Export do EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	N/A	134,40

Saldo s EU (mil. EUR)	33,20	48,60	24,40	-24,10	67,40

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Statistiky k obchodním vztahům Jihosúdánské republiky se zeměmi mimo EU neexistují.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Ministerstvo investic vzniklo v Jižním Súdánu teprve v březnu 2020, kdy se oddělilo od ministerstva průmyslu a obchodu. Jihosúdánská vláda sestavila seznam strategických projektů, které jsou otevřeny zahraničnímu kapitálu. Ropný průmysl není prioritou, mezi ty patří zemědělství, zdravotnictví a důlní sektor. V současné době vláda pracuje na zprovoznění „one-stop-shop“, který by usnadnil orientaci místním i zahraničním subjektům. V současné době je nutné získat potřebná povolení od mnoha institucí, např. ministerstva spravedlnosti, ministerstva financí, ministerstva obchodu a průmyslu, ministerstva investic atd. Hlavní výzvy pro investory představují nedostatečná infrastruktura a nedostupnost či výpadky elektrického proudu. Ministerstvo se snaží investory motivovat k investicím mimo hlavní město, investice jsou však stále na velmi nízké úrovni, investoři nejsou dostatečně obeznámeni s prostředím, nedisponují dostatečnými informacemi a jihosúdánské PR v zahraničí je v podstatě neexistující. Ministerstvo investic by mělo být první zastávkou pro jakéhokoliv potencionálního investora, jelikož může poskytnout potřebné informace a dohlédnout na celý proces. Aktuálně jsou největšími investory Čína, Etiopie a Somálsko, v ropném sektoru Malajsie.

Statistiky a data k přímým zahraničním investicím v Jižním Súdánu, stejně jako ekonomická data, nejsou známy. Rizika pro investory souvisí s politicko-bezpečnostní situací v zemi, přebujelou korupcí a nepředvídatelností daňových a dalších pravidel.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Ze 49 zemí subsaharské Afriky Jižní Súdán jako jediný stát není signatářem Dohody z Cotonou.

Smlouvy s ČR

Mezi Jižním Súdánem a ČR nejsou uzavřeny ani rozjednány žádné dohody obchodně-ekonomického charakteru.

3.4 Rozvojová spolupráce

Jižní Súdán je příjemcem rozvojové pomoci. Hlavním nástrojem rozvojové pomoci EU Jižnímu Súdánu je EU Emergency Trust Fund for Africa (EUTF). Pod tímto nástrojem doposud EU uvolnila mezi lety 2015 a 2019 celkem 139 milionů EUR. Protože Jižní Súdán není signatářem Dohody z Cotonou, není možná bilaterální rozvojová spolupráce s jeho vládou. Evropské rozvojové projekty se soustředí na oblasti vody (přístup k pitné vodě, úprava použité vody), zemědělství a potravinovou bezpečnost (podpora produktivity malých farmářů) a také na přístup k energiím a dostupnost základních služeb.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Jihosúdánská republika není do MOP zahrnuta.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

- [4.1 Úvod](#)
- [4.2 Oslovení](#)
- [4.3 Obchodní schůzka](#)
- [4.4 Komunikace](#)
- [4.5 Doporučení](#)
- [4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Jihosúdánští státní úředníci i obchodníci jsou z velké části navrátilivší se imigranti, většinou z USA, Velké Británie či Austrálie. Jejich jazykové schopnosti jsou tedy zpravidla na vysoké úrovni, stejně tak jako obchodní schopnosti. Je však současně nutné mít na paměti, že se jedná o ekonomiku na velmi nízkém stupni rozvoje, a výsledky jednání tak nemusí korespondovat s realitou.

4.2 Oslovení

Před oslovením obchodních partnerů je nutné vyhodnotit pro a proti působení v Jižním Súdánu. Jednání s partnery je nutné absolvovat osobně a zároveň je nezbytné důkladně prověřit kredibilitu dané poptávky a protejšku. K uzavření obchodu může být nezbytné cestovat do teritoria hned několikrát. Doporučujeme také brát v potaz ekonomickou realitu země, všudypřítomnou korupci, bezpečnostní situaci, možný nedostatek tvrdé měny a nestabilní investiční a právní prostředí.

4.3 Obchodní schůzka

V případě obchodní cesty do Jižního Súdánu je potřeba počítat s větším časovým rozmezím, zejména pokud jsou v plánu jednání s vládními představiteli. Na úrovni ministrů se může kdykoliv stát, že daná osoba je náhle vyzvána se dostavit do prezidentského paláce.

Oficiální pracovní den ve státních institucích, bankách i soukromých firmách je zpravidla od 09:00 – 16:00 hod. V Jižním Súdánu je však realita velice vágní a jednání je třeba si sjednat předem. Místní partnery nelze považovat za dochvilné a je nutné počítat se situací, že na sjednanou hodinu bude do kanceláře partnera neustále někdo další vstupovat.

4.4 Komunikace

Schopnost dohovořit se anglicky je v obchodních kruzích a na vyšších pozicích ve státní správě dostatečná, je nutné si zvyknout na místní akcent. Obyvatelstvo angličtinu ovládá na minimální úrovni. Osobní jednání je jednoznačně preferované. Pokud se partneři dlouhodobě neznají, po emailu či telefonu se obchodní vztahy nerozvíjejí. Ochota místních komunikovat elektronicky je velmi nízká. Je nutné nejdříve vybudovat osobní důvěru.

4.5 Doporučení

Základní zásady při jednání s jihosúdánskými partnery, jejichž respektování napomůže prosazení obchodního záměru:

Seznámit se s obchodně-ekonomickými příležitostmi a konkurencí v zemi působící.

Ověřit všemi možnými způsoby důvěryhodnost partnera.

Připravit si materiály o společnosti v angličtině.

Nespěchat. Pozvolné jednání od obecných věcí ke konkrétním pomůže partnerovi lépe se vyznat v návrzích.

Počítat se změnami programu a zpožděním partnera, které jsou však kompenzovány pohostinností a přátelskou atmosférou. Vzhledem k dlouhé polední pauze a nevyzpytatelnému přísunu elektrické energie je dobré pracovní program plánovat spíše na dopoledne.

Dobře připravit projekt a být v argumentaci konkrétní, dodržovat smluvené termíny, navázat s partnerem přátelský vztah a udržovat pravidelnou komunikaci.

4.6 Státní svátky

9. leden – Den podpisu mírové dohody

16. květen – Den SPLA

9. července – Den nezávislosti

30. července – Den mučedníků

25. prosince – Vánoce

Státní instituce dodržují také náboženské svátky včetně muslimských.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- [5.1 Vstup na trh](#)
- [5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)
- [5.3 Marketing a komunikace](#)
- [5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- [5.5 Trh veřejných zakázek](#)
- [5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)
- [5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)
- [5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)
- [5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Základní podmínkou pro úspěšné proniknutí na jihosúdánský trh je osobní kontakt s teritem. Zásadní je nalezenutí spolehlivého místního partnera – zástupce. ZÚ Addis Abeba se v poslední době setkává s poptávkami z Jižního Súdánu, které jsou většinou zprostředkovány přes obchodníky z okolních zemí (Keňa, Uganda). Relevantnost a důvěryhodnost těchto poptávek je bohužel obtížné ověřit.

V současné době nejsou známa žádná celní či devizová omezení. Jediný platný zákaz se vztahuje na dovoz a vývoz zbraní. Vnitřní domácí trh prakticky neexistuje.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Vláda oficiálně obecně podporuje zahraniční investice a snaží se potenciálním zájemcům o místní zastoupení poskytnout příznivé podmínky; viz <http://embassy-southsudan.de/geschaft-wirtschaft/investoren/?lang=en>

Podle „Investment Promotion Act of Sout Sudan“ z roku 2011 poskytuje jihosúdánská vláda investorům tyto garance:

- ı Nediskriminační přístup k podnikání v jakémkoli sektoru s výjimkou poštovních služeb, pronájmu aut a taxislužeb, kde mají přednost domácí investoři.
- ı Garance proti vyvlastnění.
- ı Ochrana intelektuálního vlastnictví.
- ı Přístup k veřejným informacím.
- ı Repatriace zisků a dividend.
- ı Upravuje řešení sporů.

Dle webu Doing Business: Při zakládání firmy je nutno rezervovat obchodní jméno. Podle místního práva pak musí jihosúdánský právník připravit zakládací smlouvu a stanovy. Certificate of Incorporation je vydán po zaplacení poplatku na obchodním registru. Následuje zaplacení poplatku na Jubek State Revenue Authority za účelem získání „operační licence“. Obchodní licenci vydává Payam (Juba City Authority) po vyplnění příslušného formuláře a provedení inspekce v sídle firmy. Následuje registrace na ministerstvu financí a žádost o Tax Identification Number. Daňové ředitelství provede opět inspekci u firmy a přidělí TIN. Následuje povinná registrace na obchodní komoře, registrace na ministerstvu práce, otevření bankovního účtu a obdržení firemního razítka. Z pohledu snadnosti podnikání je Jižní Súdán hodnocen Doing Business na posledních místech.

5.3 Marketing a komunikace

Marketingové a komunikační požadavky jsou zpravidla domlouvány s příslušným zástupcem, propagace na místě se provádí prostřednictvím anglických prospektů a technických popisů. U spotřebního zboží, ale i u některého zařízení, je obvyklá propagace v médiích. V teritoriu se nekonají žádné významné veletrhy a výstavy.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Oficiálně ji zajišťuje Investment Promotion Act z roku 2011. V praxi však zatím de facto v Jižním Súdánu neexistuje.

5.5 Trh veřejných zakázek

Informace o publikovaných tendrech lze získat na placených internetových portálech.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Primárním rizikem je současná bezpečnostní situace a dále pak obtížná dostupnost potřebných informací, neznalost prostředí. Je obtížné navázat kontakt s distributory.

Doporučené platební podmínky jsou stejné jako v případě jiných rizikových, resp. těžce pojistitelných zemí, neodvolatelný potvrzený akreditiv (L/C), či optimálně platba předem.

Zákony regulující podnikání a investice zůstávají nerozvinuté – zákoník práce, zákon o pozemcích či zákon o veřejných zakázkách stále čekají na schválení parlamentem. Existující soudní systém je neefektivní, přetížený a náchylný k externím tlakům.

Zásadní překážkou pro investování je nerozvinutá infrastruktura (větší část země je v období deštů nedostupná), nedostatek vzdělané pracovní síly (gramotných je pouze 27 % populace), nedostatek elektřiny (země je v podstatě zcela závislá na neefektivních generátorech). Nedostatek zahraniční měny v zemi z důvodu dlouhého přerušení vývozu ropy může vést k nedostatku zahraničních valut v bankách a s ním spojenými obtížemi s vyvedením zisků ze země (nehledě na záruky investičního zákona).

Rozšířená a neregulovaná korupce představuje reálnou překážku podnikání. Pro realizaci větších plateb je nutné otevření akreditivu. V zemi působí několik poboček mezinárodních bank. Vzhledem k prakticky neexistujícímu vzájemnému obchodu s ČR nejsou detailní informace o platebních podmínkách a platební morálce dostupné.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Aktuální informace k žádosti o vízum poskytne Velvyslanectví Jižního Súdánu v Berlíně

Leipzigerplatz 8, 10117 Berlin

tel. +49 (0) 30 206 4459-0/15

web: <http://embassy-southsudan.de/?lang=en>

O vízum lze dále požádat na jednom z jihosúdánských zastupitelských úřadů: South Sudanese Embassy in Nairobi, Bishops Gate, 5th Ngong avenue, P.O. Box 73699, 00200, Nairobi, Keňa, tel.: +254 (0) 20 434 9107, 434 9335, nebo South Sudanese Embassy in Kampala, Plot #2 Sezibwa Road, Nakasero, Kampala, Uganda tel.: +256 414 271625, nebo South Sudanese Embassy in Addis Ababa, P.O. Box 3140, 1250 Addis Ababa, Etiopie, tel.: +251 (0) 115 52 26 36, e-mail: addis_addis@ethionet.net

Vízum lze případně získat i při příletu na letišti (je doporučeno předem ověřit na jihosúdánském zastupitelském úřadu). Vzhledem k bezpečnostní situaci (ozbrojené střety v různých částech země) Ministerstvo zahraničních věcí ČR před cestami do Jihosúdánské republiky varuje. V případě pobytu v zemi důrazně doporučuje zachovávat maximální obezřetnost, sledovat aktuální bezpečnostní situaci a důsledně respektovat nařízení a pokyny příslušných úřadů. V některých městech platí v nočních hodinách zákaz vycházení.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Jižní Súdán nadále aplikuje súdánský zákoník práce z roku 1997. Většina místních podniků operuje v šedé zóně a platné zákony široce ignoruje. Místní úřady vyžadují, aby 80 % zaměstnanců byli občané Jižního Súdánu včetně manažerských pozic. Tento požadavek zatím není kodifikován, má být však obsažen v připravovaném zákoníku práce. Ministerstvo práce tak důkladně zkoumá každou žádost o pracovní povolení, zda by daná pozice nemohla být obsazena místním občanem, mnohé zahraniční společnosti si stěžují na dlouhé prodlevy při získávání pracovních povolení pro své zahraniční pracovníky, případně na krátkou platnost tohoto povolení.

Dostupnost zdravotní péče je extrémně omezená. Vážné zdravotní komplikace vyžadují evakuaci do Nairobi, Addis Abeby či Kampaly. Zejména v období deštů je však taková evakuace obtížná. Čeští občané by měli mít cestovní pojištění v dostatečné výši k pokrytí nákladů léčby a také dostatek hotovosti – i k pokrytí případné evakuace. Před cestou doporučujeme konzultaci se střediskem cestovní medicíny.

5.9 Veletrhy a akce

V Jižním Súdánu se nekonají žádné veletrhy či výstavy mezinárodního významu.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- [6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- [6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)
- [6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Adresa teritoriálně příslušného ZÚ se sídlem v Addis Abebě, Etiopie:

Velvyslanectví České republiky

General Abebe Damtew St., Kirkos Kifle Ketema, Kebele 15, House No. 289

Addis Abeba, P. O. Box 3108

Etiopská federativní demokratická republika

tel.: +251 11 5516382, +251 11 5516132

e-mail: addisabeba@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/addisabeba

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

V Jižním Súdánu tento typ služeb prakticky neexistuje. Doporučuje se získat mobilní telefonní číslo manažera hotelu, ve kterém je cestující ubytován. K ubytování je vhodný např. Crown Hotel Juba, tel.: 00211-9118800800, 917007000. Základní zdravotní péče poskytuje např. Care Plus International Medical Centre, tel.: 00211-977315100.

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

South Sudan Nation www.southsudannation.com

OSN v Jižním Súdánu www.ss.undp.org

Velvyslanectví Jižního Súdánu v Berlíně www.embassy-southsudan.de/?lang=en

Velvyslanectví Jižního Súdánu v Addis Abebe embassysouthsudan9@gmail.com, tel. 00251 11 662 01 95

South Sudan Chamber of Commerce www.facebook.com/southsudanchamberofcommerce